

POŚLANIEC

POLSKO - KATOLICKIEGO KOŚCIOŁA

MESSENGER OF POLISH CATHOLIC CHURCH

Tygodnik poświęcony sprawom religijnym, społecznym i naukowym.

Rok II.

Newark, N. J., Niedziela, 17-go Lutego 1924 r.

No. 7.

Copy 3 cents.

Pojedyńczy Nr. 3 centy.

PRZEDPŁATA: ROCZNIE \$2.00 — PÓŁROCZNIE \$1.00.

KS. JÓZEF ZIELONKO, Wydawca. 74—13th Avenue.

O CHERUBINACH.

O Cherubinach śpiewa lud, śpiewają kapłani. Cherubinów rzeźbią z drzewa, z kamieni, odlewają z metalów, Cherubinami ozdabiają otarze świątyń katolickich. Cherubinów umieszczają na cmentarzach zamożni żałobnicy nad grobami najbliższych. Ale o początku powstania czci Cherubinów nikt dotąd nic niewie, bo i po cóż taka wiadomość, mówią między sobą ci, co powinni lud o wszystkim pouczyć...

Starożytni Egipcjanie od blisko 4 tysiące lat przed naszą erą, zdobili wejścia do świątyń i groby panujących figurami Cherubinów. Cherubini przed wejściem do świątyni oznaczali błogosławieństwo Boże, spływające na wszystkich, którzy się znajdują w miejscu świętem. Nad grobami umarłych — że strzegą umarłego od wszelkiego zła. Ostatnio odkopany grób Tutankhamena, jest najlepszym i żywym dokumentem, który kryła w sobie tajemnicza grota przez 3500 lat.— Trumna Tutankhamena ozdobiona jest cherubinami.

Od Egipcjan Cherubinów wzięli żydzi i podobnie jak trumna Tutankhamena ozdobili skrzynię, w której przechowane były tablice kamienne i inne świętości ludu żydowskiego o czym

mamy dowód w Księdze Wyjścia rozdział 25, 18-20., gdzie czytamy: „Dwa też Cherubiny złote i bite uczynisz po obu stronach urocznicy. Cherubin jeden niech będzie na jednym boku, a drugi na drugim. Obadwa boki ubłagalni niechaj zakrywają rozciągając skrzydła, a zakrywając ubłagalnię i niechaj jeden na drugiego patrzy, obróciwszy twarz na ubłagalnię, którą ma być zakryta skrzynia.”

Od żydów Cherubinów wzięli chrześcijanie.

żydowską skrzynię zastępuje cymborium w wielkim ołtarzu ozdobione Cherubinami różnych rozmiarów, a czasami jako świeczniki po bokach ołtarza.

Lud do Cherubinów się modli, ale nie wie skąd się wzięli. Rzymskokatolicy kapłani są dobrzy do pobierania wygórowanych opłat za byle głuństwo, i do trzymania ludu w upodle-

HILL TEATR

SPRINGFIELD AVENUE,
przy zblegu So. Orange Ave.

5 WSZYSTKICH GWIAZD

Wodewil i Ruchome Obrazy

Poniedziałki i Czwartki zmiana programu.

od 1 p. p. do 11-jej wieczór.

niu, w nieświadomości; ale, aby pouczyć o znaczeniu czegoś, niemają ani ochoty; ani czasu. Za wiele mają zajęcia liczeniem drobnych pieniędzy, które im lud w wielkich ilościach składa.

Mieścież liłość parafjanie nad swojemi kapłanami i zamiast zdrobiągu, składajcie im dolarki, o które do was zawsze apelują, lub też niedawajcie nic, aby zaoszczędzić im trochę czasu na badanie przeszłości i pogłębienie wiedzy.

SPRAWY BIEŻĄCE.

Z okazji śmierci Lenina, premiera bolszewickiego rządu w Rosji, premier czarnej bolszewickiej rzeszy Pius XI. przesłał kondolencyjną depeszę.

Dziwna rzecz, rzymsko-katolicy komisarze papiescy i ich gwardyjcy księza wymyślają rosyjskim bolszewikom a ich herszt Pijus XI. kuma się z bolszewikami, i robi miłosne i pożądliwe oczko do rosyjskich bolszewików.

Omylił się jednak i to grubo, nigdy nieomylny bolszewicki rzymski premier Pijus XI, ponieważ lud rosyjski na miejsce zmarłego Lenina — wybrał Rykowa, dając tem samem odprawę rzymsko-katolickim bolszewikom i ich carowi Pijusowi XI.

Wielką niespodziankę sprawił swoim wiernym poddanym Tashi-Lama, jeden z dwóch papieży Buddyjskich, uciekając z świętego miasta Tashilumpo w Tybecie.

Tashi-Lama uciekł do Chin, aby się połączyć z mongolskimi powstańcami, którzy się zbuntowali przeciw autokratycznemu rządowi papieża Dalaj-Lamy w świętym mieście Lhassa w Tybecie. Inną wersją mówi, że Tashi-Lama jest na terytorjum indyjskiem.

Tashi-Lama był wybrany papieżem Buddyjskim wtedy, kiedy Dalaj Lama uciekł z Tybetu podczas inwazji brytyjskiej. Tashi-Lama w Indjach, w Grudniu 1905 r. złożył wizytę obecnemu królowi Anglii, gdy ten był wówczas jeszcze księciem Walji.

Ciekawem, kiedy też to rzymski papież ucieknie z Rzymu, aby więcej nie zapługawiać swoją obecnością chrześcijańskiego świata.

Czas naprawdę, aby chrześcijanie zostali wolni od różnych uzurpatorów i rozpoczęli życie religijne oparte na ewangelji, a odrzucili precz wymysły rozmaitych oszustów i komedjantów.

Na początku XV. wieku, kiedy król Ostoja panował nad Bośnią, mieszkańcy małej wioski Scenica, blisko granicy Dalmacji otrzymali od króla przywilej pasenia bydła na łąkach królewskich i wycinania drzewa na opał w lasach królewskich. Cztery inne nadgraniczne miejscowości pozostające pod rządami wolnej republ. Raguzkiej, zażądali dla siebie tych samych przywilejów. Bośniaccy rządcy zignorowali te żądania swoich zagranicznych sąsiadów i nic w tej sprawie nie uczynili.

Ostatecznie przyszła wszechświatowa wojna i utworzenie Królestwa Serbów, Chorwatów, Słoweńców, łącznie z Raguzą i Scenicą. Przed 500-ciu laty wniesiona sprawa była przedłożona władzom Jugosłowiańskim do rozpatrzenia, które wydały wyrok na korzyść bośniackiego miasteczka. Po drugiej stronie granicy, 4 wymienione miejscowości, zaapelowały do władz wyższych. 1-go Grudnia zeszłego roku ministerjum potwierdziło poprzedni wyrok. Obecnie mieszkańcy Scenica bez żadnych przeszkód mogą paść na łąkach królewskich bydło jak również wycinać drzewo na opał w lasach królewskich.

Wielce Szanowny

Księżo, Bracie, Współdeowcze!

W karteczce donosiłem Wam o otrzymaniu „Posłańca” i 2 broszur, za co jeszcze raz serdecznie dziękuję. W zamian posyłam Wam parę druków. Listu dotychczas nie otrzymałem. Z piśm Waszych, tak oryginalnych w „Posłańcu” jak i w broszurach nie według miary ubitych kościelnych, nie według miary krawca, ale Fidjasza—poznaję w Was wielką duszę. To nie ślepe naśladownictwo a la Hodur, to samoistna droga, twórczość z głębi Jaźni Synostwa Bożego czerpana. Podziwiam, że mimo niepowodzeń i trudności, nie upadacie na duchu, ale pracujecie dla braci, bo nie idziecie drogą zjadaczy chleba tylko, mając w pamięci słowa Mistrza: „Nie samem człowiek żyje chlebem, ale i słowem Bożem”! Szczęść Wam więc Boże w tym nowym roku. Szczęśliwym czułbym się Bracie, pracując przy Waszym boku. Ale jak się dostać do Was? Bracia mi nie przysła, bo oni o starej, biednej matce te klerusy nie pamiętają. Od Was nie mogę żądać, którzy i tak ostatni grosz wyczerpujecie na druk, w służbie dla idel. A ja z pensji ledwie wegetować mogę z miesiąca do miesiąca.

Sądzę jednak, że Wasza reforma wyżej sięga nad reformę li tylko dogmatów i obrządków, że łączycie i społeczną razem sprawę jak ją Jezus łączył. A więc jest Wasza reforma „nową”! Sądzę, że z temi myślami się zgodzicie i że każdy prąd religijny musi obecnie pójść w parze z reformą obecnego ustroju społecznego. Czy po tej drodze idzie kościół unitarjalny, który mi Ks. P. zaleca. Wlem, że Bracia Polscy szli po tej drodze i po części ile to wówczas było możliwe urzeczywistnili poglądy społeczne, czy jednak kościół unitarjalny am. idzie po

Szczęśliwego Nowego Roku zasyła

N. BERTL'S

Skład djamentów i wszelkiej biżuterji.

46 SPRINGFIELD AVENUE

Telefon Mitchell 1655

JULIAN DEMKÓW

Sprzedaje Farmy, Loty i Domy

58 MORTON STREET

Mitchell Omelchuk

Jubiler, Złotnik i Zegarmistrz
wielki wybór djamentów i biżuterji.

278½ 15th AVENUE.

tej drodze? W przysłanej mi broszurze przez Dobrskiego: „Chrześcijaństwo Unit., są wzniosłe myśli, z któremi się zgadzam zupełnie. Wy jednak zupełnie to samo głosicie, a nawet dalej sięgacie, bo uznajecie i innych Zbawców, uznajecie, iż Duch Boży, od zarania, objawiał się w Indjach, Egipcie, Persji, Grecji itd. i nie tylko działał w jednym li narodzie żydowskim. Wy już jesteście teozofem i na gruncie teozofji chrześcijańskiej łączycie wszystkie religje. Uważam więc Wasz pogląd za wyższy od unitarjalnego.— Jednak, jeśli wymaga tego potrzeba i tak jest tolerancyjny ten kościół jak o tem pisze Dobrski, to można z nim się łączyć dla wspólnej pracy. Można (nieczytelne) w kościele mu, ale załautonomicznie swój na gruncie polskim (jak to uczyniliście), i jak to na zasadzie autonomicznej kościoły słowkat. połączone.

W mieszkaniu zimno, niemożliwie już mi palce zgrabiałały, nogi zupełnie zziębły, nie mogę dalej pisać. Poje-

dyńcze okna, cienkie rond mieszkanie do niczego. żeby jako przetrzymać, przecierpieć najgroźniejsze miesiące. Podam się albo ku Krakowu albo Warszawie, by mózdz korzystać z bibliotek.

Serdecznie Was pozdrawiam i szczerze śle życzenia powodzenia w pracy, w zdrowiu i energii na drodze Waszej. Cześć!

St. Bogdanowicz.

P. S. Poślijcie ks. Pągowskiemu „Posłańca” i broszury, napiszcie do niego!

Ks. Pągowski, Zgierz przy Łodzi, Polska.

Kościół Polski Katolicki przy zbiegu ulic Wilsey & Warren. — Nabożeństwa w niedzielę, o godzinie 10:30 przed południem; nauka dla dzieci o 3-ej po południu.

O RÓŻNYCH RELIGIACH I SEKTACH.

Napisy w Palmyrze pochodzą z ery chrześcijańskiej. W Palmyrze (Tadmor) stykają się kulty syryjskie i arabskie. Jest tu Baal Szamaim „Pan Nieba”, zwany miłosiernym, łaskawym i t. d. Spotyka się tu również żeńska bogini podobna Atharsamaim, zapożyczona od arabsów. Jarhibol i Aglibol są bogami księżyca. Semer i Malakbol, bogami słońca. Wśród bogiń znamy: Allat, bogini wojny, a także Athe i Atargatis, Bel i Beltis, zapożyczono z Babilonu. Imię Ba'al po palmyrsku brzmi Bol.

Widzimy więc, że Syryja już czciła trójcę — lecz inaczej ją wyobrażała i mianowała. Syryjski gołąb nadal jest czczony w Chrześcijańskiej trójcy i też jest taksamo w środku jak i u syryjczyków wyobrażany.

Niektóre ceremonje i zwyczaje, obowiązuja w rzymsko-katolickim kościele i tak:

Z syryjskiej Aszery — słupa, mamy krzyż. Syryjski kamień święty — Be-

Telefon Mitchell 3373.

Residence Tel. Bigelow 4534

Jerome Alper

POLSKI ADWOKAT
207 MARKET STREET
Newark, N. J.

Dla wygodny naszych klientów otwórzono zostało drugie biuro:

256 Hollywood Ave., Hillside, N. J.

A. RYKOWSKI

POLSKA GOSPODA

25 BROOME STREET

HENRYK SŁAWEK

POLSKI ZAKŁAD ARTYSTYCZNO-FOTOGRAFICZNY

142 Ferry St., przy Monroe St.

FR. WALECZKO

TYTOŃ, CYGARY, PAPIEROSY,
CUKIERKI I ICE CREAM

68 BELMONT AVENUE

Tel. Mulberry 4382

ST. NIERADKA

Akuszerka i Pielęgniarka

Poleca się względem Szan. Pań.

96 HOWARD STREET.

JAN CZERNIAWSKI

POLSKA GOSPODA

311 SPRINGFIELD AVENUE

Telefon Mulberry 5898

TRYBUS I TATARSKI

Elektro-Technicy

Zakładamy światła elektryczne, ustawiamy motory i wykonujemy wszelką pracę z gwarancją po cenach niskich.

186—13th AVENUE.

thee, obłany krwią i oliwą — jest dany w każdym ołtarzu i zawiera w sobie kości przysłane od papieża, a namazany oliwą i opieczętowany przez biskupa. Za taki kamień musi każda parafia drogo biskupowi zapłacić, a i papież zowi jakąś częśćkę udzielić.

W Syrii kapłani byli rzeźnicami i nosili strój kobiecy. Rzymsko-katolicy kapłani w prawdzie noszą strój kobiecy, ale do koblet nie są niczem podobni, bo nie są rzeźnicami. Syryjscy kapłani przywdziewali strój różnobarwny, to samo czynią rzymsko-katolicy kapłani.

Syryjscy kapłani kazali sobie sypać kwiaty, palili wonne kadzidła, to samo czynią rzymsko-katolicy kapłani. Co zaś do wody, to tej nieżałowali ani syryjscy kapłani, nieżałują też jej i rzymsko-katolicy papłani.

W Syrii było wiele bogów i bogiń, rzymsko-katolicy wciąż powiększają swój panteon. żyje więc i syryjska religja z jej bogami w rzymsko-katolickiej religji, ale nieco przefabrykowana, przenicowana.

MISJE DAWNIEJ A TERAZ.

Ten przybył i kazał na synodzie w Sutri r. 1046 wszystkich trzech papieży złożyć z urzędu. Sadza teraz cesarz na stołku papieskim Niemców. Klemens II przed rokiem umarł od trucizny. Damazy II za 23 dni już był trupem. Wobec tego stracili prałato wie niemleccy chęć do zasiadania na papieskim stołku. Całe dziesiątki lat nieraz nie było papieży. Ale idźmy dalej. Jego świątobliwość Kalikst II, wybrany przez 6-ciu kardynałów, zdobył Rzym siłą wojenną, a dla uświetnienia swego wjazdu do „świętego miasta”, kazał konkurentowi swemu, Grzegorzowi VIII obróconemu twarzą w tył i z ogonem wielbiąda w ręku maszerować po ulicach Rzymu. Grzegorz nagle potem umarł; wedle jednych etru-

ANIELA HOMIK

Krajowa Akuszerka i Pielęgniarka
Poleca się Sz. Paniom. Porada darmo.

39 RANKIN STREET

JAKÓB ZATOR

POLSKA RESTAURACJA

Smaczne obiady i kolacje. Ceny niskie

245 COURT STREET

Pozdrowienie Czytelnikom „Pesańca”

SĘDZIA POKOJU I NOTARJUSZ

A. COHEN

231 COURT STREET

Tel. Market 9485

F. R. RUSINIAK

Polska Gospoda, oraz hala na wszelkie zabawy.

62 JONES STREET.

Tel. Terrace 2953

FRANCISZEK BERGER

Budowniczo i Kontraktor.

230 BELMONT AVENUE

WŁ. HUSAKOWSKI

WYRĄB MIĘSA

239 COURT STREET

West Side Plumbing Supply Co.

Wanny, seki, kotły, umywalki, drenki, rury do wody, piece parowe i wogóle wszystko, co w zakresie plumberstwa wchodził, posiadamy zawsze na składzie w wielkim wyborze.

Grzeczna usługa. Ceny umiarkowane.

32-40 — 16th AVENUE.

ty, wedle drugich głodową śmiercią, będąc zamknięty z żelaznej klatce i pozbawiony pokarmu.

Po śmierci papieża Paskala, wybrano Kaliksta III, który antypapieża Aleksander III uwięził i trzymał aż do śmierci w więzieniu, Bonifacy VIII był także godnym swego urzędu. Byłego papieża Celestyna V, który sam dobrowolnie abdykował, zamęczył mimo to głodem w więzieniu, przedtem wbiwszy mu żelazny gwóźdź w głowę. Bonifacy VIII-my wyraził się publicznie, że nierząd, prostytucja, cudzołóstwo i kazirodztwo nie są grzechami, bo przecież Bóg stworzył mężczyznę i kobietę w tym celu. Żył z kobietą zamężną i jej córką równocześnie w konkubinacie, paziów swych nadużywał do nienaturalnych stosunków płciowych, tak, że między sobą nazywali się małżonkami... Oświadczył, że zwierzęta mają taką samą duszę jak i ludzie. Francuski król, Filip IV obwiniał go, że wiarę „w Trójcę świętą” wyśmiewał słowami, których tu powtarzać nie można. Kiedy wreszcie został opoliczkowany przez posła króla francuskiego, zamknął się w swoim gabinecie, gdzie go nazajutrz znaleziono martwego. Wargi miał pokrwawione, w ustach pianę, a laska jego, którą trzymał w ręce, była zupełnie pogryzioną.

Oślawiony rozbójnik Baltazar Cossa kazał struć papieża Aleksandra V i sam opanował stolicę papieską, jako Jan XXIII. Ten dopiero umiał być pobożnym!... Sobór kostnicki obwiniał go o cudzołóstwo, kazirodztwo, grzechy sodomskie, symonię, rabunki, mordy i rozruchy, dalej, że 300 dziewic uwiódł, a następnie w nagrodę za to porobił je przeoryszkami, opatkami i matczkami najbogatszych klasztorów.

— Sekretarz jego, Niem, opowiadał o nim, że w Bolonii utrzymywał sobie harem, złożony z 200

Tel. 6149 Market

ADOLF KLEIN

wybór mebli, pieców i nakryć na podłogę za gotówkę i na łatwe spłaty dla każdego.

Mówimy po polsku.

126 SPRINGFIELD AVENUE

STEFAN KREMER

Polska Gospoda

220 BELMONT AVENUE

Telefon Mitchell 2733

J. KONDRAD

Sprzedaje Domy, Farmy, Grosernie. Na Składzie Gramofony, Rekordy, Maszyny do Szycia. Wszelka Reperacja.

145 BELMONT AVE.

S. KOZUBAL

SKŁAD WĘDLIN I WYRĄB MIĘSA

102 SO. ORANGE AVENUE.

M. S Z W E D

Polsko - Ruska Restauracja

Zawsze świeże i smaczne śniadania, obiady i kolacje.

144 HOWARD STREET

Polecam wszystkim miesięczne piśmo „Nowa Era”. Nowa Era jest to piśmo poświęcone reformie życia; pielegnowaniu wyższej kultury duchowej badaniu tajemnych sił natury i jednoczeniu w węzeł bratni uczuć ludzkości. Wydawane jest w Milwaukee, Wiss., a kosztuje dwa dolary rocznie.

Adres: „Nowa Era”, 797 Burnham St, Milwaukee, Wiss.

dziewcząt.

Rodrigo Borgia żył z pewną rzymianką w nierządzie, potem zostawał w tym samym stosunku z jej córką, Rozą Vanozza, z którą miał 5-cioro dzieci. Był on wtenczas kardynałem arcybiskupem w Rzymie. żyjąc w nierządzie z Vanozzą i kilku innymi kobietami, zwiedzał według powołania swego kościoły, klasztory, szpitale... w tem otworzył się tron papieski przez śmierć Innocentego XIII.— Borgia wstąpił nań, wypłaciwszy każdemu z kardynałów wysokie sumy. Cztery ciężko obciążone muły poszły, niosąc pieniądze do pałacu kardynała Sforcy, mającego największy wpływ. Borgia został papieżem i jako taki przyjął imię Aleksandra VI. W dzień koronacji swojej mianował swojego syna Caesara arcybiskupem miasta Valentia i biskupem Pamplony. Potem obchodził wesele swej córki, Lukrecji z którą miał też syna w pałacu watykańskim, a w uroczystościach weselnych brała publiczny udział nałożnica jego Giulia Bella. Bawiono się odgrywaniem komedji i śpiewaniem najnieprzyzwoitszych pieśni.

„Wszyscy duchowni” — powiada historyk Infussera — „utrzymywali sobie nałożnice, a wszystkie klasztory stolicy były domami nierządu.” Pewnego razu papież Aleksander przygotował dla swego przeciwnika — jednego z kardynałów skrzynkę cukierków, które były zatrute i takowe miano podać po sutej biesiadzie gościom. Kardynał ów dowiedział się o tem, przekupił ochmistrza dworu papieskiego, który zatrutą skrzynkę z cukierkami postanowił przed papieżem Aleksandrem. Ten wzięwszy z niej zjadł i umarł.

S. ZBOROWSKA

Grosernia z buczernią i Owocarnia.

259 FERRY STREET

Na ogólne żądanie Polonji z Fleming Ave., w poniedziałek, dnia 18-go Lutego, o 7:30 wieczorem, w hali ob. Rubas, 27 Fleming Ave., odbędzie się odczyt z historii polskiej.

Rodacy, którym dobro ogólne leży na sercu, proszeni są o przybycie.

Upraszam przyjaciół swobody i kultury o pomoc finansową w wydaniu pisma. Oraz o róższeszczanie pisma przez zjednywanie nowych abonentów.

Tel. Mulberry 3199—0395

I. SIEGEL

FARBY, POKOSTY, OLEJE,
TAPETY.

8 CHARLTON STREET,

przy Springfield Ave., Newark.

STANISŁAW KLASŁO

Cukierki, cygara, papierosy i chłodne napoje.

Dostarczam muzyki na zabawy.

92 FERGUSON ST.

Telefon Market 7239

JÓZEF ROTH

Polsko-Słowacki Pierwszorządny
MĘSKI KRAWIEC
Czyszczenie, prasowanie i reperacja
naszą specjalnością.
132 WEST STREET
między Montgomery i W. Kinney

LUDWIK GAUBAS

Zegarmistrz, Złotnik i Jubiler.
Reperacja instrumentów muzycznych
naszą specjalnością.

14 WILSON AVENUE.

LEON GÓRSKI

BIURO REALNOŚCIOWE I GOSPODA

So. Orange Avenue i Howard Street.

Tel. Bergen 3483.

DR. LEON BANACH

2867 BOULEVARD

JERSEY CITY, N. J.

R. M. DUBBIN

Polska Akuszerka i Pielęgniarka
poleca się Sz. Paniom. Wszelka po-
rada darmo.

41 Broome St., róg Springfield Ave.

Tel. 9109 Market

POLSKI DENTYSTA

Dr. B. B. MATZ

41 BROOME STREET

róg Springfield Avenue.

SILVER & STEINBERG

Zakład Artystyczno-Fotograficzny
Mówimy po polsku.

275 FIFTEENTH AVENUE

WŁADYSŁAW SICKO

Dostarcza muzyki na wszelkie zabawy
Ceny umiarkowane.

9 JONES STREET.

M. JANKOWSKA

Cukiernia oraz cygara i papierosy.

12 WILSON AVENUE.

STANISŁAW KORDZ

Dostarczam muzykę na wszelkie za-
bawy po cenach możliwie niskich.

34 BEACON STREET